

B E D Ü K

BİLGİ NOTU

1. Kişisel veri nedir?

Kişisel veri, gerçek bir kişiye ait belirli ya da belirlenebilir nitelikteki her türlü bilgidir. Her türlü bilgi kavramı son derece kapsamlı olup; kişinin adı, soyadı, doğum tarihi, adresi, telefon numarası, e-posta adresi, özgeçmişi, görüntü ve ses kayıtları, resmi, aile bilgileri ve sağlık bilgileridir. Ayrıca sıklıkla kullanılan kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiyle ilişkili müşteri şikayet raporları, çalışan performans değerlendirme raporları, mülakat değerlendirme raporları, kullanıcı işlem kayıtları, özgeçmiş, bordro, fatura, banka dekontları, kredi kartı ekstreleri, nüfus cüzdanı fotokopileri de kişisel veri olarak kabul edilmektedir.

Tüzel kişiliğe ilişkin bilgiler kişisel veri sayılmayacağından; bir şirketin ticaret unvanı ya da adresi gibi tüzel kişiliğe ait bilgiler, kişisel veri sayılmamaktadır.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 2:

Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 3:

(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

ç)İlgili kişi: Kişisel verisi işlenen gerçek kişiyi, ifade eder.

d)Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

2. Kişisel Verilerin İşlenmesi Ne Anlama Gelir? İşlenme Şartları Nelerdir?

Kişisel veriler, kural olarak kişisel veri sahibinin **açık rızası** bulunan hallerde işlenebilmektedir. Açık rıza, belirli bir konuya ilişkin olmalı ve rızanın bilgilendirmeye dayalı olması / hangi amaçlarla kullanılacağına belirtilmesi gerekmektedir. Kişi, cebir, tehdit, data ve hile gibi iradesini sakatlayan haller olmaksızın iradesini açıklamalıdır. Açık rıza herhangi bir şekil şartına tabi olmayıp; ispatlanabilir olması yeterlidir. Açık rıza geri alınabilir.

Kişisel bir verinin insan müdahalesi olmaksızın örneğin bir bilgisayar üzerinde ve yazılım aracılığıyla işlenmesi veya bu gibi bir elektronik cihazdan bağımsız olarak insan tarafından elle bir veri sistemi kullanılarak işlenmesi de Kanun kapsamına girmektedir.

Aşağıdaki şartlardan herhangi birinin bulunması özel nitelikli olmayan kişisel verilerin işlenmesi için yeterlidir:

BEDÜK

- İlgili kişinin açık rızasının varlığı,
- Kanunlarda açıkça öngörülmesi,
- Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
- Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
- Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
- İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması,
- Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması,
- İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 37:

“Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi”

3. Kişisel Verilerin İstisnaları Nelerdir?

Kanunda özel olarak ve sınırlı sayıda belirlenmiş bazı istisnai hallerde açık rıza aranmayacağı düzenlenmiştir. Kanunlarla öngörülen bir halin mevcut olması (örneğin Vergi Dairesi talebi üzerine çalışanların maaşıyla ilgili bilgilerin sunulması); ilgili kişi tarafından verinin önceden alenileştirilmiş olması; veya sağlık/cinsel hayatla ilgili verilere ilişkin olarak kamu sağlığını ilgilendiren bir durumun söz konusu olması bu istisnalardandır.

Kanunda istisnaların ne şekilde uygulanacağı, dar mı geniş mi şekilde yorumlanacağı açık değildir. Zaman içerisinde ve uygulamaya bağlı olarak, istisnaların ve sınırlarının ne şekilde yorumlanacağı netleşecektir.

İstisnalar:

- Rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin, kendisinin ya da bir başkasının hayatı ve beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması,
- Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması,
- Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması,
- İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.

4. İlgili Kişilerin Hakları Nelerdir?

Kanunun 11. maddesi çerçevesinde herkes, veri sorumlusuna başvurarak; kendisiyle ilgili;

- Kişisel verilerinin işlenip işlenmediğini öğrenme,
- Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,
- Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,
- Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,
- Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,
- Kanunun 7. maddesinde öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,
- Maddenin (d) ve (e) bentlerinde belirtilen düzeltme, silme ve yok etme talepleri doğrultusunda yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,
- İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,
- Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,

hakkına sahiptir.

5. Veri Sorumlusu Kimdir? Veri Sorumlusunun 3. Kişi Olarak Belirlenmesi Mümkün Müdür?

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında, “*veri sorumlusu*”, kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade etmektedir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında, veri sorumlusunun tüzel kişi olması halinde, veri sorumlusu yükümlülüğü ilgili tüzel kişilik üzerinde doğacak; bu yükümlülük tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili organlar veya kişiler vasıtasıyla yerine getirilecektir. Tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili olan organ veya kişilerin, tüzel kişilik içerisinde tüzel kişiliğin sahip olduğu veri sorumlusu yükümlülüklerini yerine getirmek üzere, üçüncü kişilere temsil ve ilzam yetkisi vermek suretiyle onları sorumlu kılacakları görüşünderiz. Ancak, halihazırda uygulamada bu durumda tüzel kişiliğin sorumluluğunun tamamen ortadan kalkacağına ilişkin bir örnek bulunmamaktadır.

Belirtilmelidir ki, veri sorumlusu kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini ve erişilmesini önlemek, kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

Veri sorumlusunun verdiği yetkiyle onun adına verileri işleyen gerçek veya tüzel kişiler ise “*veri işleyendir.*” Tüzel kişiliğin içerisinde veri işleme faaliyetlerinden sorumlu olan gerçek kişiler Kanunun uygulanması bakımından veri sorumlusu olarak sayılmaz, veri işlemeye ilişkin yükümlülüklerden ise

B E D Ü K

veri sorumluları ile müştereken sorumludurlar.

Herhangi bir gerçek veya tüzel kişi yürüttüğü farklı faaliyetleri nedeniyle aynı zamanda hem veri sorumlusu hem veri işleyeni olabilir. "Veri sorumlusu", kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişidir. "Veri işleyen" ise, veri sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel veri işleyen gerçek veya tüzel kişidir. Veri işleyen, veri sorumlusunun talimatlarını yerine getirmektedir.

Kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi durumunda, veri sorumlusu kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesinin, verilere hukuka aykırı olarak erişilmesinin önlemesini ve verilerin muhafazasını sağlamak için uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur. Dolayısıyla veri işleyenler de veri güvenliğinin sağlanması için tedbir alma yükümlülüğü altındadır.

Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik, Madde 11 / 1 - 4:

(1)Tüzel kişilerde veri sorumlusu tüzel kişiliğin kendisidir. Türkiye'de yerleşik olan tüzel kişilerin Kanun kapsamındaki veri sorumlusu yükümlülükleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili organ veya ilgili mevzuatta belirtilen kişi veya kişiler marifetiyle yerine getirilir. Tüzel kişiliği temsile yetkili organ, Kanunun uygulanması bakımından yerine getirilecek yükümlülükler ile ilgili olarak bir veya birden fazla kişiyi görevlendirebilir. Bu görevlendirme Kanun hükümleri uyarınca tüzel kişiliğin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(4) Türkiye'de yerleşik olan tüzel kişiler Sicile kayıt sırasında irtibat kişisi bilgilerini Sicile işlerler. İrtibat kişisi veri sorumlusunu Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre temsile yetkili değildir. İrtibat kişisi, ilgili kişilerin veri sorumlusuna yönelteceği taleplerin cevaplandırılması konusunda iletişimi sağlar.

5. Veri Sorumluları Sicili Nedir?

Veri Sorumluları Sicili, veri sorumlularının kaydedildiği, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun gözetiminde Başkanlık tarafından kamuya açık olarak tutulan sicildir.

19.07.2018 Tarihli ve 2018/88 Sayılı Kişisel Verilerin Koruma Kurul Kararı ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) Madde 16 / 2 de yer alan "Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işleminin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir." hükmü ile Kanunun Geçici Madde 1 / 2 de yer alan "Veri sorumluları, Kurul tarafından belirlenen ve ilan edilen süre içinde Veri Sorumluları Siciline kayıt yaptırmak zorundadır." hükmü göz önünde bulundurularak;

- Yıllık çalışan sayısı 50'den çok veya yıllık mali bilanço toplamı 25 milyon TL'den çok olan gerçek ve tüzel kişi veri sorumluları için Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü başlangıç tarihinin

B E D Ü K

01.10.2018 olması ve **Sicile kayıt yaptırmaları için bu veri sorumlularına 31.12.2021 tarihine kadar süre verilmesinin** kabulüne karar verilmiştir. Söz konusu tarihten itibaren Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü başlayacaktır.

Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü olan veri sorumluları, kişisel veri işleme faaliyetine başlamadan önce Sicile kayıt olmak zorundadır.

Kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişiler, veri işlemeye başlamadan önce Veri Sorumluları Siciline kaydolmak zorundadır. Ancak, işlenen kişisel verinin niteliği, sayısı, veri işlemenin kanundan kaynaklanması veya üçüncü kişilere aktarılma durumu gibi Kurulca belirlenecek objektif kriterler göz önüne alınmak suretiyle, Kurul tarafından, Veri Sorumluları Siciline kayıt zorunluluğuna istisna getirilebilir. Ayrıca Kanununun 28. maddede kapsamındaki hallerde de veri sorumlularının sicile kayıt yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Sicile kayıt başvurusu bir bildirimle yapılır ve aşağıda yer alan konuları içerir;

- Veri sorumlusu ve varsa temsilcisinin kimlik ve adres bilgileri,
- Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,
- Veri konusu kişi grubu ve grupları ile bu kişilere ait veri kategorileri hakkındaki açıklamalar,
- Kişisel verilerin aktarılabileceği alıcı veya alıcı grupları,
- Yabancı ülkelere aktarımı öngörülen kişisel veriler,
- Kişisel veri güvenliğine ilişkin alınan tedbirler,
- Kişisel verilerin işlendikleri amaç için gerekli olan azami süre

Veri Sorumluları Sicili kamuya açıktır. Buna göre, VERBİS'e veri sorumlularınca girilen bilgiler kurum internet sayfası olan www.kvkk.gov.tr adresi üzerinden paylaşılacaktır.

Sicil kamuya açık olarak tutulmakla birlikte Kişisel Verileri Koruma Kurumunun da çeşitli teknik ve idari tedbirleri alması gerektiğinden, ilgili kişilerce çeşitli doğrulama yöntemleri kullanılmak suretiyle söz konusu bilgilere erişim sağlanabilecektir.

Veri Sorumluları Sicili hiçbir şekilde kişisel veri barındırmayacaktır. VERBİS sistemine, ilgili kişilerin kişisel verileri değil, aksine başlıklar halinde kategorik bazda hangi tür kişisel verilerin hangi amaçlarla işlendiği, ne kadar süreyle muhafaza edileceği ve kategorik bazda nerelere aktarılabileceği gibi bilgiler girilecektir. Bu nedenle, VERBİS kesinlikle kişisel veri içermeyecek ve dolayısıyla da kişisel verilerin kamuya ifşa edilmesi gibi bir durum da söz konusu olmayacaktır.

Kanun Madde 16 uyarınca, veri sorumlusu veya veri sorumlusu temsilcisinin adı soyadı ve adresi ile irtibat kişinin adı soyadı ve adresi bilgisi ilgili kişilerce gerektiğinde başvuru yapılabilmesi için yayımlanmak zorunda olduğundan VERBİS'te bu bilgiler yer alacaktır.

6. Veri Sorumlusunun Aydınlatma Yükümlülüğünün Kapsamı Nedir?

Veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, aydınlatma yükümlülüğü kapsamında veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği, veri işleme amacı, işlenen verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı, veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebiyle Kanunun 11. maddesinde sayılan diğer hakları konusunda ilgili kişiyi bilgilendirmekle yükümlüdür. Aydınlatma yükümlülüğünün yerine getirilmesi ilgili kişinin onayına tabi değildir.

Kişisel veri işleme faaliyeti kapsamında kişisel verinin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu tarafından ilgili kişilerin aydınlatılması gerekmektedir. Bununla birlikte aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilirken ilgili kişiye verilecek bilgiler, eğer Veri Sorumluları Siciline kayıt yükümlülüğü varsa, Veri Sorumluları Siciline açıklanan bilgilerle uyumlu olmalıdır. Kayıt yükümlülüğü yoksa Kanunun 10. ve 11. maddeleri kapsamında aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilmelidir.

Veri işleme faaliyetinin ilgili kişinin açık rızasına bağlı olmadığı ve faaliyetin Kanundaki başka şartlar kapsamında yürütüldüğü durumlarda da veri sorumlusunun ve yetkilendirdiği kişinin ilgili kişiyi aydınlatma yükümlülüğü devam etmektedir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 10:

(1) Kişisel verilerin elde edilmesi sırasında veri sorumlusu veya yetkilendirdiği kişi, ilgili kişilere;

- a) Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği,*
- b) Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği,*
- c) İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılacağı,*
- ç) Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi,*
- d) 11 inci maddede sayılan diğer hakları,*

konusunda bilgi vermekle yükümlüdür.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 11:

(1) Herkes, veri sorumlusuna başvurarak kendisiyle ilgili;

- a) Kişisel veri işlenip işlenmediğini öğrenme,*
- b) Kişisel verileri işlenmişse buna ilişkin bilgi talep etme,*
- c) Kişisel verilerin işleme amacını ve bunların amacına uygun kullanılıp kullanılmadığını öğrenme,*
- ç) Yurt içinde veya yurt dışında kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişileri bilme,*
- d) Kişisel verilerin eksik veya yanlış işlenmiş olması hâlinde bunların düzeltilmesini isteme,*
- e) 7 nci maddede öngörülen şartlar çerçevesinde kişisel verilerin silinmesini veya yok edilmesini isteme,*
- f) (d) ve (e) bentleri uyarınca yapılan işlemlerin, kişisel verilerin aktarıldığı üçüncü kişilere bildirilmesini isteme,*
- g) İşlenen verilerin münhasıran otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi suretiyle kişinin kendisi aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme,*
- ğ) Kişisel verilerin kanuna aykırı olarak işlenmesi sebebiyle zarara uğraması hâlinde zararın giderilmesini talep etme,*

haklarına sahiptir.

7. Kişisel Verilerin Korunması Kapsamındaki Başvurular Kime Yapılır? Cezai Yaptırımlar Nelerdir?

Kanununun 13. maddesinde, ilgili kişinin Kanununun uygulanması ile ilgili taleplerine ilişkin veri sorumlusuna başvuru yolu düzenlenmiştir. Buna göre, ilgili kişilerin Kanununun uygulanmasıyla ilgili taleplerini, öncelikle veri sorumlusuna iletmeleri zorunludur.

Veri sorumlusunun ilgili kişinin talebini, talebin niteliğine göre en kısa sürede ve en geç otuz gün içinde kabul veya gerekçesini açıklayarak reddetmesi, ayrıca cevabı ilgili kişiye bildirmesi gerekmektedir.

Veri sorumlusu talebi kabul eder veya gerekçesini açıklayarak reddeder. Başvuruda yer alan talebin kabul edilmesi hâlinde, veri sorumlusunca gereği yerine getirilir.

İlgili kişi, veri sorumlusunun cevabını öğrendiği tarihten itibaren otuz ve her halde veri sorumlusuna başvuru tarihinden itibaren altmış gün içinde Kişisel Verileri Koruma Kuruluna şikâyette bulunabilir.

Veri sorumlusuna yapılan başvurunun reddedilmesi, verilen cevabın yetersiz bulunması veya süresinde başvuruya cevap verilmemesi hallerinde ilgili kişi, Kurula şikâyette bulunabilir. Kanun, kişisel verilerin korunması kapsamındaki başvurular için kademeli bir başvuru usulü öngörmüştür. Bu kapsamda, ilgili kişilerin Kanununun uygulanması ile ilgili taleplerini öncelikle veri sorumlusuna iletmeleri zorunludur. Bu yol tüketilmeden Kurula şikâyet yoluna gidilemez.

İlgili kişi, aynı zamanda veri sorumlusuna karşı doğrudan yargı yoluna gidebilir; kişisel hakları ihlal edilen kişi, genel hükümlere göre tazminat talep edebilir.

Ayrıca Kişisel Verilere ilişkin suç ve cezai yaptırımlar, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda düzenlenmiştir. Veri sorumlusu ve işleyenlerin yükümlülüklerine aykırı davranması halinde; 5.000 TL'den 1.000.000 TL'ye kadar para cezası ve 1 yıldan 4 yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. Şartların oluşması halinde Veri Sorumlularının, maddi-manevi tazminat talepleriyle karşı karşıya kalması mümkündür.

Ceza Kanunu, Madde 135:

(1) *Hukuka aykırı olarak kişisel verileri kaydeden kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası verilir.*

(2) *Kişisel verinin, kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine, ırki kökenlerine; hukuka aykırı olarak ahlaki eğilimlerine, cinsel yaşamlarına, sağlık durumlarına veya sendikal bağlantılarına ilişkin olması durumunda birinci fıkra uyarınca verilecek ceza yarı oranında artırılır.*

Ceza Kanunu, Madde 136:

(1) *Kişisel verileri, hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*

Ceza Kanunu, Madde 137:

B E D Ü K

(1) Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların;

- a) Kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle,
- b) Belli bir meslek ve sanatın sağladığı kolaylıktan yararlanmak suretiyle, İşlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Ceza Kanunu, Madde 138:

(1) Kanunların belirlediği sürelerin geçmiş olmasına karşın verileri sistem içinde yok etmekle yükümlü olanlara görevlerini yerine getirmediklerinde bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) (Ek: 21/2/2014-6526/5 md.) Suçun konusunun Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre ortadan kaldırılması veya yok edilmesi gereken veri olması hâlinde verilecek ceza bir kat artırılır.

Kanunda öngörülen yükümlülüklerle aykırı davranılması halinde uygulanacak idari yaptırımlar Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 18. maddesinde düzenlenmiştir. Bu kapsamda; aydınlatma ve veri güvenliğini sağlama, Kurul kararlarını yerine getirme ile Sicile kayıt ve bildirim yükümlülüklerine aykırı davranılması kabahat olarak öngörülerek idari para cezası yaptırımına bağlanmıştır. İdari yaptırımlara Kurul tarafından karar verilecek olup, verilen yaptırım kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 18:

(1) Bu Kanunun;

- a) 10 uncu maddesinde öngörülen aydınlatma yükümlülüğünü yerine getirmeyenler hakkında 5.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,
- b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- c) 15 inci maddesi uyarınca Kurul tarafından verilen kararları yerine getirmeyenler hakkında 25.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,
- ç) 16 ncı maddesinde öngörülen Veri Sorumluları Siciline kayıt ve bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket edenler hakkında 20.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar, idari para cezası verilir.

(2) Bu maddede öngörülen idari para cezaları veri sorumlusu olan gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında uygulanır.

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi hâlinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi, E. 2015 / 24024, K. 2015 / 39927, T. 14.12.2015:

“Yargıtay 12. Ceza Dairesinin kararlarında “Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme suçunun maddi konusunu oluşturan “kişisel veri” kavramından, kişinin, yetkisiz üçüncü kişilerin bilgisine sunmadığı, istediğinde başka kişilere açıklayarak ancak sınırlı bir çevre ile paylaştığı nüfus bilgileri (T.C. kimlik numarası, adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, anne ve baba adı gibi), adli sicil kaydı, yerleşim yeri, eğitim durumu, mesleği, banka hesap bilgileri, telefon numarası, elektronik posta adresi, kan grubu, medeni hali, parmak izi, DNA'sı, saç, tükürük, tırnak gibi biyolojik örnekleri, cinsel ve ahlaki eğilimi, sağlık bilgileri, etnik kökeni, siyasi, felsefi ve dini görüşü, sendikal bağlantıları gibi kişinin kimliğini belirleyen veya belirlenebilir kılan, kişiyi toplumda yer alan diğer bireylerden ayıran ve onun niteliklerini ortaya koymaya elverişli, gerçek kişiye ait her türlü bilginin anlaşılması gerekir. Herkes tarafından

BEDÜK

bilinen ve/veya kolaylıkla ulaşılabildiği ve bilinmesi mümkün olan kişisel bilgiler de, yasal anlamda "kişisel veri" olarak kabul edilmekte ise de, anılan maddenin uygulama alanının amaçlanandan fazla genişletilerek, uygulamada belirsizlik ve hemen her eylemin suç oluşturması gibi olumsuz sonuçların doğmaması için, maddenin uygulamasında, somut olayın özellikleri dikkate alınarak titizlikle değerlendirme yapılması." şeklinde açıklanmıştır.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu Kararı, Karar Tarihi: 05.12.2018, Karar No: 2018/143:

"Doktor kontrolünde ilaç kullanan ilgili kişinin, özel nitelikli bu sağlık verisinin ilaçların temin edildiği eczane tarafından her hangi bir işleme şartına dayanmadan üçüncü kişiyle paylaşılması hususunda Kuruma yapılan şikâyet başvurusu hakkında;

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (Kanun) "Özel nitelikli kişisel verilerin işleme şartları" başlıklı 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişilerin sağlık verilerinin özel nitelikli kişisel veri olduğu belirtilmiştir. Mezkur maddenin (2) numaralı fıkrasında özel nitelikli kişisel verilerin ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaklanmış bununla birlikte, (3) numaralı fıkrada özel nitelikli kişisel verilerin açık rıza aranmadan işlenebileceği diğer haller sayılmıştır. Buna göre sağlık verilerinin ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından açık rıza olmaksızın işlenebileceği belirtilmiştir. Kanunun "Kişisel verilerin aktarılması" başlıklı 8 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın aktarılamayacağı hükme bağlanmış olup, anılan maddenin (2) numaralı fıkrasında ise kişisel verilerin açık rıza olmaksızın aktarılabilir haller Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası ile 6 ncı maddesinin (3) numaralı fıkrasına atıfta bulunmak suretiyle belirlenmiştir.

Bu kapsamda, doktor kontrolünde ilaç kullanan ilgili kişinin sağlığı ile ilgili özel nitelikli kişisel verilerinin, ilaçları temin ettiği eczane tarafından 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 8 inci maddesinde sayılan şartlar sağlanmadan üçüncü kişiyle paylaşılmasının Kanunun 12 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına aykırılık teşkil etmesi nedeniyle veri sorumlusu eczane hakkında Kanunun 18 inci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmıştır."

Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 16/10/2018 Tarihli ve 2018/119 Sayılı İlke Kararı:

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) hükümlerine aykırı olarak ilgili kişilerin açık rızaları alınmaksızın e-posta adreslerine veya SMS veya çağrı ile cep telefonlarına reklam bildirimleri/aramaları geldiği hususunda Kişisel Verileri Koruma Kurumuna (Kurum) intikal eden çok sayıda başvuru ile bu kapsamda yürütülmekte olan incelemeler çerçevesinde ulaşılan tespitler dikkate alınarak;

- İlgili kişilerin rızalarını almadan veya Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasında hüküm altına alınan işleme şartlarını sağlamadan, telefon numaralarına SMS göndermek, arama yapmak veya e-posta adreslerine posta göndermek suretiyle reklam içerikli ileti yönlendiren veri sorumluları ile veri sorumluları adına reklam içerikli mesaj/e-posta göndermek veya arama yapmak amacıyla ilgili kişilerin açık rızaları bulunmaksızın bu verileri kullanan veri işleyenlerin söz konusu veri işleme faaliyetlerini Kanunun 15 inci maddesinin (7) numaralı fıkrası uyarınca derhal durdurması gerektiği,

- Kanunun 12 nci maddesi kapsamında veri sorumlusunun kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek ve kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye

BEDÜK

yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorunda olduğu ve kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi hâlinde, anılan tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumlu olduğu,

- Belirtilen şekilde söz konusu faaliyetlerde bulunan veri sorumluları hakkında Kanunun 18 inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem tesis edileceği,

- Bahse konu şekilde işlenen kişisel verilerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş olabileceği de göz önüne alınarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme" başlıklı 136 ncı maddesi çerçevesinde ilgili veri sorumluları hakkında gerekli hukuki işlemlerin tesisi için konunun 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 158 inci maddesi uyarınca ihbaren ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına bildirileceği

hususlarında kamuoyunun bilgilendirilmesine ve bu İlke Kararının Kurumun internet sitesi ile Resmi Gazetede yayımlanmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

8. Şirketler Kanuna Uyum Sağlamak Amacıyla Neler Yapmalıdır?

Kanun, kişisel verilerin işlenmesine ilişkin ayrıntılı ilk yasal düzenleme olduğundan ve çok sayıda yenilik ve değişiklik gerektiren hüküm içerdiğinden, bir uyum süreci de öngörmüştür. Buna göre 07.04.2016 tarihinden önce işlenmiş olan kişisel veriler, 07.04.2016 tarihinden itibaren 2 yıl içinde Kanun hükümlerine uygun hâle getirilecektir.

Kanun hükümlerine aykırı olduğu tespit edilen kişisel veriler içinse derhâl silme, yok etme veya anonim hâle getirme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu kapsamda özellikle Şirketler ve bağımsız hizmet veren danışmanlar yönünden Kanuna uyum çalışmalarının yapılması ve öncelikli olarak;

- Kanun kapsamına giren faaliyetlerde bulunup bulunmadığının, bulunuyor ise bunların neler olduğunun tespit edilmesi,
- Şirket/Danışman adına veri işleyen üçüncü kişi veya kişiler mevcut ise (muhasibe firması, bordrolama şirketi, bulut bilişim firmaları gibi), bunlar ile aralarındaki sorumluk paylaşımının belirlenmesi, bu amaçla gerekli sözleşmelerin akdedilmesi, mevcut sözleşmelerin tadil edilmesi, denetleme prosedürlerinin getirilmesi,
- Şirket tarafından kullanılan iş başvuru formları dahil, tüm sözleşmelerin veri işleme ve aktarımı açısından incelenmesi ve hem Şirket/Danışman faaliyetlerine hem de Kanuna uygun olacak şekilde tadil edilmesi,
- Kişisel veri güvenliğinin sağlanması için gerekli teknik alt yapının kurulması,
- Şirketin/Danışmanın faaliyetleri kapsamında veri aktarımı gerçekleştiriliyor olması halinde, aktarım yapılan yurt içinde veya dışındaki üçüncü kişilere kişi ve ülkelere dair yükümlülüklerin tespit edilmesi ve gerekliyse alternatif modellerin kurulması,
- Veri işleme sürecinde rol oynayacak çalışanların eğitilmesi faydalı olacaktır.

• İş Başvurusu

İş başvurusu süresince işlenen kişisel verilerin hukuka aykırı şekilde paylaşılması durumunda aşağıdaki şekilde karar verilmiştir. Bu kapsamda, işçilerin, cvlerini göndermek suretiyle yapmış

BEDÜK

oldukları iş başvurularında "... Ailesine Katılım" kısmına ilgili bilgilendirme ve aydınlatma metninin eklenmesi ve onaylarının alınması hukuken faydalı olacaktır.

"a) İlgili kişi tarafından, online olarak insan kaynakları hizmeti sunan veri sorumlusuna ait bir platform üzerinden yapılan iş başvurusunun akabinde; veri sorumlusunun, ilgili kişiye ait başvuru bilgisi, ad ve soyadı ile e-posta adresi bilgisini içeren kişisel verileri herhangi bir hukuki sebebe dayanmadan diğer işe başvuranlarla paylaştığı tespit edildiğinden;

Bu durumun; 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasına aykırılık teşkil etmesi nedeniyle anılan Şirket hakkında Kanunun 18 inci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmıştır.

b) Bir şirketler topluluğu bünyesinde yer alan birden çok veri sorumlusu şirketler arasında veri aktarımı gerçekleştirilmesinin, üçüncü kişiye veri aktarımı olarak değerlendirildiği, bu itibarla aynı şirketler topluluğu bünyesinde yer alan veri sorumluları arasında gerçekleşecek veri aktarımında da 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 8 inci maddesi hükümlerinin esas alınması gerektiği dikkate alındığında,

İş başvurusunda bulunan bir adayın açık rızası olmadan kişisel verilerinin bir şirketler topluluğu altında yer alan veri sorumluları arasında aynı veri tabanını kullanmak suretiyle paylaşılmasının Kanunun 12 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasına aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, anılan Şirket hakkında Kanunun 18 inci maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmıştır."

• Kampanya / Reklam Gönderilmesi

... tarafından, müşterilerin telefonlarına SMS ile ya da maillerine "kampanya / reklam gönderilmesi" söz konusu ise bu durum, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında yer almamaktadır. Bu kapsamda, tarafınızca sisteminde herhangi bir şekilde kayıtlı olan kişiler veya hali hazırda kaydı bulunmayan kişilerin bilgilendirilmesi ve/veya kampanya / reklam gönderilmesi için, aşağıda belirtilen şekilde açık rızalarının alınması ve kişilerin açıkça onay vermeleri halinde, bilgilendirme yapılması hukuken faydalı olacaktır.

- İlgililere, aşağıda yer alan metni SMS yoluyla gönderebilirsiniz.

"Bilgilendirilmek istemiyorsanız, RED yazıp "...e gönderiniz."

- İlgililere, aşağıda yer alan metni elektronik posta yoluyla gönderebilirsiniz.

"Bilgilendirilmek istemiyorsanız tıklayın".

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, Madde 3:

"d) Kişisel veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgiyi,

*e) Kişisel verilerin işlenmesi: Kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla elde edilmesi, **kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hâle getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlemi,"***

Ancak adres ve diğer bilgilerin, kaydetmeyecek isek yani diğer bir deyişle her aradıklarında baştan müşteri kaydı oluşturacak ise edimin ifa edilmesini sağlamak için açık rızalarının alınmasına gerek

BEDÜK

bulunmamaktadır. Bu durumda, teslimatın yapılmasını müteakip kişisel verilerin silinmesi / yok edilmesi gerekecektir. Bu durumda dahi; hukuki bir ihtilafa karşı söz konusu kişisel verilerin saklanması gerekeceğinden veri sorumlusu kısıtlı bir şekilde belirlenerek, sadece o kişilerin bu bilgilere gerektiği durumlarda ulaşabilmeleri sağlanmalıdır.

Veri Sorumluları Sicili Hakkında Yönetmelik, İlgili Maddeler:

Veri sorumlusu, veri sorumlusu temsilcisi ve irtibat kişinin yükümlülükleri

MADDE 11 - (1) Tüzel kişilerde veri sorumlusu tüzel kişiliğin kendisidir. Türkiye’de yerleşik olan tüzel kişilerin Kanun kapsamındaki veri sorumlusu yükümlülükleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre tüzel kişiliği temsil ve ilzama yetkili organ veya ilgili mevzuatta belirtilen kişi veya kişiler marifetiyle yerine getirilir. Tüzel kişiliği temsile yetkili organ, Kanunun uygulanması bakımından yerine getirilecek yükümlülükler ile ilgili olarak bir veya birden fazla kişiyi görevlendirebilir. Bu görevlendirme Kanun hükümleri uyarınca tüzel kişiliğin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Sicil kaydının silinmesi

MADDE 14 - (1) Veri sorumlusu, sicil kaydının silinmesine ilişkin olarak VERBİS üzerinden Kuruma başvurur.

(2) Kayıt yükümlüğünü gerektiren faaliyet sona erer ya da ortadan kalkarsa, sicil kaydı silinir. Bu kayıtlar, istendiğinde erişilebilir olmakla birlikte üzerinde herhangi bir değişiklik yapılamayacak şekilde tutulur.

(3) Sicil kaydının silinmesi veri sorumlusunun Sicile kayıtlı olduğu dönemdeki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

İstisna uygulanacak haller

MADDE 15 - (1) Aşağıda belirtilen kişisel veri işleme faaliyetleri bakımından veri sorumlusunun bu faaliyetleri Sicile kayıt etmesi ve bildirmesi yükümlülüğü yoktur:

a) Kişisel veri işleminin suç işlenmesinin önlenmesi veya suç soruşturması için gerekli olması.

b) İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş kişisel verilerin işlenmesi.

c) Kişisel veri işleminin kanunun verdiği yetkiye dayanılarak görevli ve yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca, denetleme veya düzenleme görevlerinin yürütülmesi ile disiplin soruşturma veya kovuşturması için gerekli olması.

ç) Kişisel veri işleminin bütçe, vergi ve mali konulara ilişkin olarak Devletin ekonomik ve mali çıkarlarının korunması için gerekli olması.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde BEDÜK Avukatlık Bürosuna sorumluluk tahmili mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorularınız bakımından avukat görüşü alınması tavsiye edilir.